

Ve Štrasburku dne 5.7.2022
COM(2022) 332 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Nový evropský program inovací

{SWD(2022) 187 final}

1. V ČELE NOVÉ VLNY DEEP TECH TECHNOLOGIÍ

Inovace jsou nezbytné pro podporu konkurenceschopnosti Evropy a pro zajištění zdraví a dobrých životních podmínek jejích občanů. Inovace formují trhy, transformují ekonomiky, stimulují zásadní změny v kvalitě veřejných služeb a jsou nezbytné pro dosažení zastřešujících cílů souběžné ekologické a digitální transformace.

Přichází nová vlna inovací: deep tech inovace, které mají kořeny ve špičkové vědě, technologii a inženýrství a často spojují pokrok v oblasti fyziky, biologie a v digitální oblasti, mají potenciál přinášet transformační řešení tváří v tvář globálním výzvám. Deep tech inovace, které vznikají z rostoucí kohorty inovativních startupů v EU, mají potenciál stimulovat inovace v celém hospodářství a společnosti. To zase může změnit podnikatelské prostředí EU a související trhy a pomoci řešit nejnaléhavější společenské výzvy, mimo jiné dosažením cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

Evropa má dlouhou a hrdou historii v oblasti inovací a je optimálně připravena stát v čele této vlny deep tech inovací, a to ze čtyř základních důvodů.

Za prvé, vedoucí postavení EU v oblasti vědy. EU je velmocí ve vytváření znalostí, přičemž deep tech inovace využívají nové vědecké a technologické poznatky založené na nejvyšších standardech etiky a integrity. EU je se svými 6 % světové populace vytváří pětinu všech špičkových publikací¹ na světě². Společnosti z EU jsou navíc celosvětovými lídry v oblasti zelených patentů vysoké hodnoty a zelených patentů v energeticky náročných odvětvích.

Za druhé, silná průmyslová základna Evropy a stále dynamičtější ekosystém pro startupy. Výsledkem deep tech inovací jsou spíše fyzické produkty než čistě softwarové služby³, a proto často těží ze silných partnerství s předními průmyslovými odvětvími. Partnerství mezi podniky a výzkumnými pracovníky, která jsou podporována prostřednictvím programů EU a politik, například nové průmyslové strategie⁴ a souvisejících iniciativ, jako je evropský akt o čipech⁵, umožňují rozvoj silné nabídky EU a hodnotových řetězců v odvětvích, která deep tech technologie využívají.

Za třetí, ambiciózní rámcové podmínky podporující inovace na jednotném trhu. Deep tech inovace se zaměřují na řešení klíčových společenských výzev. Jak například dokládá postavení EU v oblasti větrné energie,⁶ odvážná politická rozhodnutí, například v oblasti změny klimatu a ochrany životního prostředí, spolu s úzkou spoluprací mezi veřejným a soukromým sektorem a silnými stránkami jednotného trhu vytvořily podmínky pro to, aby se v odvětvích, která budou podporovat deep tech technologie, evropským společností v budoucnu dařilo.

¹ Definováno jako 10 % nejcitovanějších publikací

² Zpráva o výkonnosti EU v oblasti vědy, výzkumu a inovací za rok 2022.

³ 83 % podniků v oblasti deep tech technologií se zabývá vytvářením fyzického produktu (zdroj: Boston Consulting Group).

⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-industrial-strategy_cs

⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/european-chips-act>

⁶ Polovina aktivních společností má sídlo v EU a evropské výrobci původního zařízení (OEM) mají také celosvětově vedoucí postavení COM(2021) 952 final, říjen 2021.

A konečně, evropská základna talentů. Startupy z oblasti deep tech a deep tech inovace potřebují přístup k silnému zdroji dovedností v oblasti přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM) a podnikatelské kvalifikace a souvisejících schopností, které se řídí nejvyššími hodnotami a zásadami výzkumu a vývoje. Evropa má jedny z nejlepších vysokoškolských institucí a výzkumných organizací na světě a jejich zásadní přínos pro vzdělávací, výzkumnou a inovační agendu EU je nadále posilován prostřednictvím iniciativ, například nové Evropské strategie pro univerzity⁷. Díky 17,5 milionu osob v oblasti terciárního vzdělávání, více než milionu výzkumných pracovníků a zvýšené aktivitě v oblasti udělování licencí, patentování a zakládání nových podniků v mnoha zemích, hrají tyto instituce již nyní zásadní roli při zajišťování přílivu kvalifikovaných osob a myšlenek pro deep tech inovace.

Aby EU využila těchto silných stránek, přijme nová konkrétní opatření. Tato opatření umožní inovátorům, včetně startupů z oblasti deep tech, lépe využívat výhody jednotného trhu a přilákat nové institucionální investory, aby posílili finanční a kapitálové trhy pro komercializaci a rozšiřování společností v oblasti deep tech technologií zde v EU. Nová opatření pomohou jednotlivcům lépe získat příslušnou kvalifikaci, aby bylo možné využít potenciál naší různorodé populace, zejména žen, a přilákat talentované lidi, aby přišli pracovat do EU. Návrhy regulačních rámců pomohou EU udržet krok s rychlým technologickým vývojem tak, aby bylo možné deep tech inovace v EU testovat a následně komercializovat.

Prostřednictvím opatření zaměřených na řešení přetrvávajících rozdílů v inovacích mezi členskými státy a regiony bude rovněž posíleno zavádění deep tech inovací a schopnost regionů v celé EU přispívat k těmto inovacím a těžit z nich. Posílí to vnitřní soudržnost a přinese širší hospodářské a sociální výhody – v současné době jsou nejvýkonnější regiony až devětkrát inovativnější než ty nejméně výkonné⁸, přičemž technologická produkce poměřovaná patenty se soustřeďuje v regionech, kde sídlí velké společnosti a kde existuje vysoký podíl výrobních podniků⁹.

Poslední celosvětové trendy rovněž vyžadují okamžitá opatření a zdůrazňují potřebu zmírnit strategické závislosti na klíčových technologiích a kritických surovinách. V souladu s ambicemi nedávného plánu REPowerEU,¹⁰ který vychází z návrhů v balíčku předpisů „Fit for 55“, se EU musí zbavit své závislosti na ruských fosilních palivech mnohem dříve než v roce 2030 tím, že posílí zvyšování energetické účinnosti, mimo jiné zaváděním zásad oběhového hospodářství, a urychlí vývoj a zavádění technologií čisté energie, zejména z obnovitelných zdrojů, včetně vodíku z obnovitelných zdrojů.

V důsledku úsilí o hospodářství, které je více oběhové, digitalizované a účinněji využívá zdroje, pandemie nebo ruské agrese vůči Ukrajině budou společnosti muset budovat nové kapacity a vzhledem k rostoucí mezinárodní povaze inovací hledat důvěryhodné partnery za účelem posílení odolnosti dodavatelského řetězce, rozvoje nových obchodních příležitostí a spolupráce. Program Horizont Evropa, Erasmus+ a další programy a politiky EU tuto spolupráci s důvěryhodnými partnery důsledně podporují, a to i prostřednictvím dohod o přidružení. Sdělení

⁷ Sdělení Komise o Evropské strategii pro univerzity.

⁸ Evropská komise, (2022), Osmá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti na základě srovnávacího přehledu inovací v regionech za rok 2021.

⁹ Viz pracovní dokument útvarů Komise připojený k Novému evropskému programu inovací, oddíl 2.3.1 Inovační propast.

¹⁰ Plán REPowerEU COM(2022) 230 final.

o globálním přístupu k výzkumu a inovacím¹¹ poskytuje lepší rámec pro rozvoj této spolupráce. Strategie Global Gateway (Globální brána) jako nová globální strategie EU v oblasti konektivity¹² a sdělení o přezkumu obchodní politiky¹³ dále zdůrazňují význam prohloubení mezinárodních partnerství, diverzifikace obchodních vztahů a posílení otevřenosti a atraktivity jednotného trhu EU.

Opatření uvedená v tomto sdělení, seskupená do pěti stěžejních oblastí, mohou ve vzájemné součinnosti využít silné stránky jednotného trhu, silné průmyslové a talentové základny, stabilních institucí a demokratické společnosti, aby podpořily deep tech inovace v EU, využily příležitosti, které nabízí souběžná transformace, a budovaly trvalá globální partnerství a zároveň uspokojily potřebu budoucí otevřené strategické autonomie. Opatření navazují na minulé i probíhající iniciativy s cílem do roku 2030 zlepšit inovační výkonnost EU a dosáhnout cílů a priorit nového Evropského výzkumného prostoru¹⁴ (EVP), Evropského prostoru vzdělávání¹⁵, Evropské strategie pro univerzity, akčního plánu digitálního vzdělávání¹⁶ a cílů digitální dekády¹⁷ a souvisejících cílů 20 milionů odborníků na informační a komunikační technologie. Cíl tohoto sdělení sdílela i konference o budoucnosti Evropy ve své závěrečné zprávě z května 2022, v níž vyzvala k „zajištění větší účasti začínajících podniků a malých a středních podniků na inovačních projektech, neboť to zvyšuje jejich inovační sílu, konkurenceschopnost a vytváření sítí“¹⁸. Sdělení také poskytuje přehled o inovační výkonnosti EU, která je podrobněji zkoumána v příloženém pracovním dokumentu útvarů Komise.

2. EVROPSKÉ PERSPEKTIVY – VÝZVY A STĚŽEJNÍ INICIATIVY

2.1 Přístup k financování pro rozvíjející se podniky v oblasti deep tech technologií

2.1.1 Výzvy

Evropa patří mezi nejrychleji rostoucí regiony v oblasti soukromých kapitálových investic¹⁹. V letech 2016–2020 zaznamenala rychlejší růst než Čína a USA²⁰, byť z nižší výchozí pozice. Na evropské startupy také připadá 33 % veškerého celosvětově kapitálu investovaného po etapách do 5 milionů USD, zatímco v USA je to 35 %²¹.

¹¹https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/research_and_innovation/strategy_on_research_and_innovation/documents/ec_rtd_com2021-252.pdf

¹² JOIN(2021) 30 final.

¹³ [Sdělení o přezkumu obchodní politiky \(europa.eu\).](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0628&from=EN)

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0628&from=EN>

¹⁵ <https://education.ec.europa.eu/cs>

¹⁶ <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/digital-education-action-plan>

¹⁷ [Evropská digitální dekáda: digitální cíle pro rok 2030 | Evropská komise \(europa.eu\).](https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_en#final-reports-and-proposals)

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_en#final-reports-and-proposals: opatření 5 a 6 návrhu „Udržitelný růst a inovace“, opatření 7, 8 a 19 návrhu „Posilování konkurenceschopnosti EU a další prohlubování jednotného trhu“ a návrh „Digitální inovace k posílení sociálního a udržitelného hospodářství“.

¹⁹ Údaje z Invest Europe, 2022.

²⁰ Složená roční míra růstu činí 49 %, zatímco v Číně 34 % a v USA 28 %.

²¹ Stav technologie v Evropě 2021.

Založení Evropské rady pro inovace (ERI) umožňuje nejslibnějším startupům z oblasti deep tech v Evropě získat další podporu pro rozšíření svých průlomových inovací prostřednictvím jedinečné kombinace veřejných grantů a „trpělivých“ kapitálových investic prostřednictvím fondu ERI. Fond se má stát největším investorem v oblasti deep tech technologií v rané fázi technologického rozvoje v Evropě: využití rozpočtu ve výši 10 miliard EUR pro ERI k získání 30 až 50 miliard EUR²² od dalších soukromých investorů.

Opatření v rámci unie kapitálových trhů (UKT)²³ a podpora prostřednictvím Programu InvestEU²⁴, které mobilizovaly více než 370 miliard EUR dodatečných investic, budou dále motivovat soukromé investice na podporu těchto inovací v Evropě. Patří sem i snahy o využití části cca 13 bilionů EUR „spravovaných aktiv“²⁵ dlouhodobých institucionálních/soukromých investorů se sídlem v EU, jako jsou například penzijní fondy a pojišťovny, do fondů rizikového kapitálu rozvíjejících se podniků v EU.

V EU je nicméně výrazně nižší počet technologických rozvíjejících se podniků než v USA a Číně a financování rychle se rozvíjejících podniků zaostává za financováním startupů²⁶. EU brzdí řada faktorů. Hlavním zdrojem externího financování evropských podniků jsou i nadále tradiční bankovní produkty, například úvěry, úvěrové linky a kontokorentní úvěry²⁷. Alternativní tržní zdroje, jako je vlastní kapitál, hrají v EU relativně malou roli a daňový systém *status quo* posiluje, protože úroky z dluhového financování jsou daňově odpočitatelné, zatímco ve většině členských států náklady spojené s externím financováním vlastním kapitálem odpočitatelné nejsou²⁸.

Krátkodobý charakter tradičního financování spolu se srovnatelnou fiskální nevýhodou vlastního kapitálu ve srovnání s dluhem je významným omezením investic do inovací, zejména při rychlém rozvoji. Deep tech inovace vyžadují velké množství „trpělivého“ kapitálu, stejně jako dotčené společnosti obecně: nemají zavedené zdroje příjmů a zajištěné peněžní toky; jsou bohaté na duševní vlastnictví, ale mají málo hmotného zajištění, a bude nějakou dobu trvat, než se jejich výsledky projeví jak v prodejných produktech, tak ve finančních výnosech.

Ve srovnání s fondy v USA a Číně v EU také chybí velké fondy rizikového kapitálu, které by byly ochotny upisovat velké hodnoty transakcí. Rozdělení investorů do rizikového kapitálu na různé typy investorů ukazuje, že penzijní fondy a pojišťovny představují pouze 12,7 % z celkového objemu prostředků získaných v EU v roce 2020²⁹. Na druhé straně největší podíl (téměř 35 %) připadá na vládní agentury. Podtrhuje to roztržštěnost evropského trhu rizikového

²² https://eic.ec.europa.eu/system/files/2021-03/ec_rtd_eic-vision-roadmap-impact.pdf

²³ [Unie kapitálových trhů.](#)

²⁴ https://investeu.europa.eu/index_en

²⁵ Penzijní fondy EU-27 představují cca 3 biliony EUR (OECD, celosvětová důchodová statistika, rok 2022) a pojišťovny se sídlem v EU mají cca 10 bilionů EUR spravovaných aktiv; Insurance Europe, data, rok 2021).

²⁶ Tackling the Scale-up Gap: Evidence and impact of the scale-up financing gap for innovative firms in Europe and reflections on potential solutions (Řešení nedostatků v oblasti rozvíjejících se podniků: Důkazy a dopady nedostatku finančních prostředků pro rozvíjející se podniky v Evropě a úvahy o možných řešeních) – Anita Quas, Colin Mason, Ramón Compañó, James Gavigan a Giuseppina Testa.

²⁷ Evropská komise (2017), Analysis of European Corporate Bonds Market (Analýza evropského trhu s podnikovými dluhopisy). Analytická zpráva na podporu hlavní zprávy expertní skupiny Komise pro podnikové dluhopisy.

²⁸ [DEBRA Počáteční posouzení dopadů.](#)

²⁹ Výkonnost EU v oblasti vědy, výzkumu a inovací v roce 2022 (připravuje se) na základě Invest Europe, 2021.

kapitálu a jeho averzi k riziku, kdy se mnoho investorů zaměřuje na úzce vymezené regionální trhy v rané fázi, což vede k menšímu počtu investičních etap a jejich menší velikosti v pozdní fázi v Evropě.

Většinu větších investičních etap řídili zámořští investoři (fondy rizikového kapitálu se sídlem mimo EU)³⁰, zatímco primární veřejná nabídka akcií (IPO) hraje ve financování v EU ve srovnání s USA také poměrně malou úlohu. Poddimezovaný trh s primární veřejnou nabídkou akcií omezuje zdroje kapitálového financování pro společnosti³¹ a investiční příležitosti pro investory. Zároveň omezuje možnosti odchodu rizikového kapitálu a soukromých kapitálových investorů, kteří mohli investovat v ranější fázi rozvoje společnosti. V roce 2020 se v EU uskutečnilo pouze 5 % celkového objemu odprodejí prostřednictvím IPO, zatímco v USA to bylo 30 %³². Existují důkazy o tom, že kombinace těchto faktorů přiměla evropské společnosti k přemístění, a to i prostřednictvím uvedení na mimoevropskou burzu a odchodů, včetně obchodních prodejů³³.

Navíc jsou stále nedostatečně zastoupeny ženy a osoby z různých kulturních prostředí, a to jak ve startupech z oblasti deep tech, tak v investičních fondech, a to navzdory jasné korelaci mezi růstem společnosti a přítomností různorodých týmů³⁴, včetně těch, které zahrnují ženy, ve vedoucích pozicích. V roce 2020 získaly technologické společnosti, jejichž zakladatelkami jsou pouze ženy, jen 1,7 % kapitálu získaného na evropských trzích rizikového kapitálu³⁵, přičemž rozdíl mezi společnostmi vedenými muži a společnostmi se smíšenými a/nebo ženskými zakladateli zůstal významný jak z hlediska kapitálu, tak i počtu transakcí. Důkazy ukazují na podobné nedostatečné zastoupení i u jiných menšinových skupin. Tato skutečnost omezuje tok myšlenek a talentů, které odpovídají potřebám různorodého obyvatelstva EU a příležitostem na světových trzích.

2.1.2 Stěžejní iniciativa týkající se financování rozvíjejících se podniků v deep tech technologiích

Tato stěžejní iniciativa se zaměřuje na opatření, která urychlí růst startupů v oblasti deep tech technologií v EU. Do roku 2025 by se mohlo uvolnit přibližně 45 miliard EUR³⁶ z nevyužitých zdrojů soukromého kapitálu na financování rozvíjejících se podniků, přičemž by se také mohly snížit náklady na uvedení na veřejné trhy.

Změna rovnováhy mezi financováním z dluhu a vlastního kapitálu

³⁰ 75 % finančních transakcí rozvíjejících se podniků v EU.

³¹ Primární veřejné nabídky akcií umožňují rozvíjejícím se podnikům přístup k rizikovému kapitálu, který je 5,5krát vyšší než kapitál získaný těmi, které zůstávají neveřejnými (<https://mindthebridge.com/tech-scaleup-ipos-2019-report/>).

³² Výkonnost EU v oblasti vědy, výzkumu a inovací v roce 2022 na základě publikace Ambrosio et al. (2021).

³³ Braun et al. (2019), Follow the Money: How Venture Capital Facilitates Emigration of Firms and Entrepreneurs in Europe 2019 (Sledování peněz: Jak rizikový kapitál usnadňuje emigraci firem a podnikatelů v Evropě v roce 2019).

³⁴ <https://hbr.org/2018/07/the-other-diversity-dividend/>

³⁵ Atomico (2021), State of European Tech 2021 (Stav evropských technologií v roce 2021).

³⁶ 30 miliard EUR z penzijních fondů, 15 miliard EUR z pojišťoven. Pracovní dokument útvarů Komise připojený k Novému evropskému programu inovací, oddíl 2.1.3. Finanční prostředky, které by mohly být uvolněny prostřednictvím opatření pro financování rizikového kapitálu v pozdější fázi.

Komise navrhla **snížení zvýhodnění dluhového financování (DEBRA) na základě slevy na dani z příjmu právnických osob**³⁷, která by zvýšila dostupnost vlastního kapitálu a ztraktivnila jej pro společnosti snížením nákladů na nový vlastní kapitál v celé EU. Poté, co Rada tento návrh přijme, mohl by poskytnout zvýhodnění pro náklady na získání vlastního kapitálu v kombinaci s omezením odpočitatelnosti úroků. Všechny nefinanční podniky by měly nárok na zvýhodnění nového vlastního kapitálu, přičemž malé a střední podniky by ve srovnání s většími podniky mohly získat vyšší pomyslnou úrokovou sazbu (tj. využívat vyšší odpočty).

Uvádění na burzu

V souladu s cíli akčního plánu Komise pro unii kapitálových trhů (UKT) na rok 2020 **navrhne Komise** v druhé polovině roku 2022 akt o uvádění na burzu. Akt o uvádění na burzu zjednoduší a usnadní prvotní i průběžné požadavky na uvedení na burzu pro určité typy společností s cílem snížit náklady a zvýšit právní jistotu pro emitenty a zároveň zajistit ochranu investorů a integritu trhu. Aby si někteří zakladatelé a rodiny (např. emitenti kotovaní na trzích pro růst malých a středních podniků) mohli zachovat kontrolu po vstupu na burzu a zároveň získat větší objem finančních prostředků a využívat výhod spojených s uvedením na burzu, může akt o uvádění na burzu rovněž navrhnout minimální harmonizaci vnitrostátních právních režimů týkajících se struktur s akciemi dvou tříd v celé EU. Dále bude Evropský investiční fond díky záruce EU v rámci iniciativy IPO pro malé a střední podniky³⁸ v rámci Programu InvestEU investovat do malých a středních podniků, které jsou uváděny na veřejný trh nebo to mají v úmyslu. Přiláká to další soukromé investice na podporu růstu a rozšiřování malých a středních podniků.

Financování rizikového kapitálu v pozdější fázi

Dohoda o zárukách Programu InvestEU, kterou Evropská komise a skupina EIB podepsaly v březnu 2022, otevírá cestu k realizaci finančních produktů programu InvestEU v rámci **okna pro výzkum, inovace a digitalizaci**, jehož prostřednictvím skupina EIB do roku 2027 uvolní 5,5 miliardy EUR na podporu průlomových inovací³⁹. V návaznosti na úspěšný pilotní projekt⁴⁰, **bude v rámci Programu InvestEU rozšířen mechanismus evropského opatření pro navýšení rizikového kapitálu (ESCALAR)**. Toto rozšíření přiláká více nových soukromých fondů a institucionálních investorů, zejména tím, že doplní kapitál rizikového kapitálu kvazikapitálem se sníženým rizikovým profilem. Má potenciál zdvojnásobit investiční kapacitu daného fondu rizikového kapitálu, aniž by to narušilo charakter evropského prostředí rizikového kapitálu, protože přiláká další soukromé investice založené na nesymetrickém přístupu⁴¹.

Na podporu tohoto záměru svolá Komise vedoucí představitelů velkých institucionálních investorů (penzijních, pojišťovacích a státních investičních fondů), aby prozkoumali možnosti a požadavky na zvýšení investic do fondů rizikového kapitálu. V rámci Programu InvestEU bude rovněž přezkoumána snaha pomoci finančním institucím a jejich investičním odborníkům lépe

³⁷ Zveřejněno 11. května 2022.

³⁸ https://www.eif.org/InvestEU/equity_products_calls/index.htm

³⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_22_1548

⁴⁰ https://www.eif.org/what_we_do/equity/escalar/index.htm

⁴¹ Investice využívající určité dodatečné ochrany, která snižuje investiční riziko ve srovnání s jinými třídami akcií nebo podobnými třídami. Vzhledem k nižšímu riziku nebudou mít investoři stejné nároky na výnos jako ostatní investoři, kteří upisují jiné třídy akcií nebo podobné akcie s vyšším rizikem.

posoudit, ocenit a zhodnotit nehmotný majetek s cílem usnadnit malým a středním podnikům využívat duševní vlastnictví jako zajištění.

Komise dále společně s členskými státy a EIB posoudí doplňkovost stávajících nástrojů financování EU a nedávných iniciativ, jako je iniciativa European Tech Champions⁴², na kterou skupina EIB zpočátku vyčlení až 500 milionů EUR, s cílem vyřešit nedostatek prostředků pro rozšiřování evropských společností v oblasti deep tech technologií.

Zvyšování rozmanitosti a zlepšování toku transakcí

Komise bude **pilotně zavádět inovační genderový index a index diverzity**. Bude obsahovat údaje o ženách a dalších méně zastoupených skupinách, včetně osob se zdravotním postižením, v inovativních startupech a rozvíjejících se podnicích, jakož i mezi investory a fondy investujícími do těchto společností. Podkladem bude studie, která posoudí rozdíly v investování mezi muži a ženami jak na úrovni společností vedených ženami, tak fondů vedených ženami. Studie vypracuje harmonizovanou metodiku pro důkladné a systematické shromažďování údajů a navrhne odpovídající analýzu údajů s cílem lépe utvářet politiku. Programy, například program institutu **EIT Women2Invest**⁴³, dále podpoří úsilí o zvýšení rozmanitosti tím, že pomohou investorům navázat kontakt s rozmanitějším rezervoárem talentů a získávat z něj nové zaměstnance.

2.2 Rámcové podmínky pro inovace v oblasti deep tech technologií

2.2.1 Výzvy

Rámcové podmínky včetně předpisů mohou podpořit nebo zmařit vývoj a zavádění nových inovativních výrobků a postupů.

EU podnikla kroky k posílení integrace v rámci jednotného trhu a přijala předpisy, které vyvažují potřebu ochrany s potřebou inovací, jak dokládají pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy a související soubor nástrojů⁴⁴. V digitální oblasti existují ustanovení o experimentování, která umožňují dynamičtější vývoj předpisů,⁴⁵ přičemž jedním z těchto příkladů je evropská infrastruktura blockchainových služeb financovaná z programu Digitální Evropa, která poskytuje univerzální celoevropskou platformu pro přeshraniční veřejné služby. Nedávné hodnocení Evropského rámce interoperability⁴⁶ rovněž zjistilo, že navázání strukturované spolupráce v oblasti interoperability digitálních veřejných služeb by mohlo mít podstatný dopad na inovace ve veřejném sektoru. V některých členských státech se tyto přístupy osvědčily také v odvětví dopravy a energetiky.

⁴² https://www.eif.org/what_we_do/equity/news/2022/eib-supports-the-pan-european-scale-up-initiative-to-promote-tech-champions.htm

⁴³ <https://eit.europa.eu/our-activities/opportunities/eit-opens-call-investors-participate-women2invest>

⁴⁴ [Zlepšování právní úpravy: pokyny a nástroje | Evropská komise \(europa.eu\)](#) – viz zejména specializovaný nástroj č. 22 o výzkumu a inovacích a nástroj č. 69 o nových politikách, jako jsou regulační pískoviště.

⁴⁵ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:e0649735-a372-11eb-9585-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_1&format=PDF

⁴⁶ https://ec.europa.eu/isa2/eif_en/

V nedávné době Komise předložila revidovaný návrh směrnice o obnovitelných zdrojích energie⁴⁷, který poskytl prostor pro vytvoření regulačních pískovišť na podporu inovací v odvětví obnovitelných zdrojů energie, přičemž doporučení pro rychlé povolování projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie bylo zahrnuto jako součást plánu programu REPowerEU. Návrh revidované směrnice o průmyslových emisích (IED)⁴⁸ také podporuje zavádění inovativních technologií a technik během probíhající průmyslové transformace, mimo jiné tím, že stanoví dočasné výjimky z mezních hodnot emisních za účelem vyzkoušení nových technik nebo zavedení některé nejmodernější techniky. Kromě toho živé laboratoře pro ekologická digitální řešení a inteligentní nulové znečištění v rámci akčního plánu pro nulové znečištění⁴⁹ podpoří spolupráci s regionálními a místními orgány spolu se zúčastněnými stranami s cílem vypracovat místní opatření pro ekologickou a digitální transformaci.

Povaha průlomových vědecky deep tech inovací a naléhavost souběžné transformace nicméně vyžadují větší pokrok v oblasti odpovědných regulačních rámců, které inovátorům usnadňují experimentování, zajišťují přijetí ze strany veřejnosti a regulačním orgánům umožňují učit se a přizpůsobovat novým oblastem. Existuje také značný prostor pro poučení se z odlišných přístupů, které se uplatňují v členských státech EU s cílem vyjasnit možnosti, které mají inovátoři a regulační orgány k dispozici, a toto experimentování usnadnit.

Využití role veřejného sektoru jako hlavního zákazníka může dále formovat trhy, poskytovat lepší a přístupné služby, přilákat soukromé investice tam, kde by jinak chyběly, a co je důležité, poskytnout inovativním startupům důležitého prvního zákazníka. V EU vynakládají orgány veřejné správy na nákup výrobků a služeb přibližně 14 % HDP (asi 2 biliony EUR ročně)⁵⁰. Podle celoevropského srovnávacího hodnocení⁵¹, modernizace veřejných služeb a posílení průmyslové konkurenceschopnosti EU v celosvětovém měřítku vyžaduje zdvojnásobení investic do veřejných zakázek v oblasti inovací. Zatímco aktuálně již 81 % zemí OECD vypracovalo národní strategie s politikami, které podporují zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací, má tyto strategie pouze třetina členských států EU. Údaje, které mohou pomoci zlepšit stávající přístupy, buď chybí, nebo jsou nekonzistentní, což brání informovanému rozhodování.

2.2.2 Stěžejní iniciativa umožňující vědecky deep tech inovace prostřednictvím experimentálních prostor a veřejných zakázek

Tato stěžejní iniciativa se zaměřuje na usnadnění inovací prostřednictvím zlepšení rámcových podmínek, včetně experimentálních přístupů k regulaci, a to prostřednictvím tzv. regulačních pískovišť⁵², jakož i zkušebních zařízení, živých laboratoří a zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací.

⁴⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/amendment-renewable-energy-directive-2030-climate-target-with-annexes_en.pdf

⁴⁸ <https://ec.europa.eu/environment/industry/stationary/ied/evaluation.htm>

⁴⁹ [Akční plán pro nulové znečištění \(europa.eu\)](https://europa.eu).

⁵⁰ Evropská rada Evropské unie (2020), Závěry Rady: Veřejné investice prostřednictvím veřejných zakázek: udržitelné oživení a posílení odolného hospodářství EU.

⁵¹ Viz oznámení Komise o zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací C(2018) 3051, založené na Bellově křivce inovací pro konzervativní odvětví.

⁵² Regulační pískoviště poskytují přesně definované výjimky umožňující zkoušení inovativních produktů a technologií, které by jinak nebyly plně v souladu se stávajícími předpisy.

Regulační pískoviště

Komise vydá v první polovině roku 2023 **pokyn**, který objasní příslušné případy použití regulačních pískovišť, zkušebních zařízení a živých laboratoří, aby podpořila tvůrce politik a inovátory v jejich přístupu k experimentování v EU. Pracovní dokument útvarů poskytne přehled hlavních stávajících ustanovení o experimentování a regulačních pískovištích v právních předpisech EU a inovátorům bude poskytnuta podpora při určování oblastí a vytváření prostoru pro experimentování, například regulačních pískovišť, živých laboratoří nebo zkušebních zařízení, které by mohly usnadnit zavádění převratných technologií na základě budoucích požadavků⁵³.

Komise v roce 2023 rovněž podpoří **vytvoření inkubátoru GovTech**: dohoda o přeshraniční spolupráci mezi agenturami pro digitalizaci při zavádění inovativních digitálních řešení pro státní správu v rámci programu Digitální Evropa.

Kromě toho Komise pilotně zřídí **poradní skupinu pro předpisy vstřícné k inovacím**, což je skupina, která poskytuje předběžné politické poradenství v oblasti nových technologií ve vztahu k regulačnímu prostředí a obchodním modelům, která se zaměří na využívání pokročilých digitálních technologií v rámci veřejných služeb. Bude to zahrnovat zejména realizaci vybraných případů použití ve veřejném sektoru a požadavky na interoperabilitu digitálních řešení přijatých orgány veřejné správy v EU. Poradenství skupiny může rovněž podpořit opatření a programy týkající se zadávání veřejných zakázek a experimentování s novými pokročilými digitálními technologiemi ze strany orgánů veřejné správy v kontrolovaném prostředí (regulačních pískovištích).

Zkušební zařízení

Komise zřídí v roce 2023 v rámci programu Horizont Evropa nové **otevřené inovační zkušební zařízení v oblasti obnovitelného vodíku**, které poskytne přístup k fyzickým zařízením, kapacitám a službám. V rámci otevřeného inovačního zkušebního zařízení budou realizující strany usilovat o získání pokynů ohledně dodržování evropských právních a regulačních rámců a zvyšování oběhového hospodářství již od fáze návrhu (posouzení životního cyklu) s cílem podpořit rozvoj živého vodíkového hospodářství v celém hodnotovém řetězci. Poznatky z 22 otevřených inovačních zkušebních zařízení, která podporují průmyslové využití technologických inovací v oblasti nanotechnologií a pokročilých materiálů, budou sloužit jako informace o budoucí použitelnosti tohoto přístupu. Tyto poznatky budou doplněny poradenstvím ze strany skupin na vysoké úrovni, například „skupiny pro nové technologie mobility“, které se zabývají usnadněním testování a zkoušek nových technologií a řešení mobility v EU (evropské zkušební zařízení pro mobilitu)⁵⁴.

Přístup k inovační infrastruktuře

Revidovaný rámec státní podpory pro výzkum, vývoj a inovace (VaVaI) bude po přijetí obsahovat **nové pravidlo, které členským státům umožní poskytovat podporu na výstavbu a modernizaci zkušebních a experimentálních infrastruktur**. Tím se zajistí, že rámec pro

⁵³ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/european-innovation-ecosystems_en

⁵⁴ Viz [Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu](#).

výzkum, vývoj a inovace spolu s obecným nařízením o blokových výjimkách může členským státům pomoci podpořit realizaci Zelené dohody pro Evropu⁵⁵ a průmyslové a digitální strategie Komise⁵⁶.

Komise rovněž v roce 2023 spustí **zkušební a experimentální zařízení⁵⁷ pro inovace v oblasti umělé inteligence** na evropské úrovni. Tato zařízení umožní inovátorům vyzkoušet nejmodernější řešení a produkty v reálném prostředí a ve velkém měřítku.

Zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení

Komise podpoří vytvoření **poradenské služby specialistů na zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení**. Bude působit jako prostředník mezi veřejnými zadavateli a inovativními dodavateli. Komise bude také podporovat například vytváření živých laboratoří a inkubátorů, které propojí inovátory a veřejné správce, aby poskytli inovativní řešení v oblastech veřejných potřeb⁵⁸. Komise dále aktualizuje své celoevropské srovnávací analýzy⁵⁹ národních politických rámců a investic do zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení v Evropě a posoudí využívání postupu inovačního partnerství v rámci směrnice o zadávání veřejných zakázek z roku 2014 a také v rámci zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi, které nespadá pod směrnice o zadávání veřejných zakázek a mezinárodní dohody o zadávání veřejných zakázek.

2.3 Podpora inovačních ekosystémů a odstraňování rozdílů v inovacích v EU

2.3.1 Výzvy

Inovační výkonnost EU se v období 2014–2021 dále zlepšovala⁶⁰. Může účinně konkurovat předním světovým ekonomikám tím, že vybuduje skutečný celoevropský inovační ekosystém postavený na prosperujících regionálních inovačních ekosystémech a využije zkušeností, potřeb, vizí a vnímání stále rozmanitějšího spektra jednotlivců, společností a míst.

Strategie inteligentní specializace⁶¹ hrají ústřední roli při posilování regionálních inovačních ekosystémů, aby byly lépe vybaveny pro stimulaci a udržení hospodářského růstu. Stanovují rámec pro podporu výzkumu a inovací z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) v odhadované výši 56 miliard EUR na období 2021–2027. Klíčovými nástroji pro propojení inovátorů s podobnými nebo doplňujícími se silnými stránkami a prioritami působících ve všech členských státech a regionech, a to i v technologických oblastech, které jsou klíčové pro souběžnou ekologickou a digitální transformaci, se staly tematické platformy inteligentní specializace a partnerství. Za posledních šest let vzniklo 37 meziregionálních partnerství

⁵⁵ [Zelená dohoda pro Evropu | Evropská komise \(europa.eu\)](#).

⁵⁶ [Evropská digitální dekáda: digitální cíle pro rok 2030 | Evropská komise \(europa.eu\)](#).

⁵⁷ Program Digitální Evropa.

⁵⁸ [Program pro jednotný trh | Evropská komise \(europa.eu\)](#).

⁵⁹ Evropská komise, Generální ředitelství pro komunikační sítě, obsah a technologie, Strategické využití veřejných zakázek pro inovace v digitální ekonomice: shrnutí v angličtině, francouzštině a němčině, Úřad pro publikace, 2021.

⁶⁰ Evropský srovnávací přehled inovací 2021.

⁶¹ Strategie inteligentní specializace jsou hlavní metodikou EU pro posílení národních a regionálních inovačních ekosystémů. Členské státy a regiony v celé EU v současné době své strategie inteligentní specializace aktualizují, a to v souladu se zavedenou koncepcí a příslušnými právními předpisy pro podporu politiky soudržnosti.

⁶²zahrnující 180 území z 33 zemí EU i mimo ni, přičemž tuto podporu poskytly v oblastech, jako jsou pokročilé materiály pro baterie a technologie vodíkových a palivových článků.

Výzkumné a technologické infrastruktury rovněž pomáhají přilákat ty nejlepší výzkumné pracovníky, inženýry, techniky a studenty a jsou schopny podpořit regionální a krajské inovační ekosystémy. V regionech po celé Evropě se díky sladění podpory z fondu EFRR se strategiemi inteligentní specializace podporují lokálně orientované inovace a stimulují investice odpovídající regionálním podnikatelským potřebám a příležitostem. Vedlo to k vytvoření regionálních inovačních center a průmyslových klastrů založených na společném umístění výzkumných infrastruktur, vysokoškolských institucí, výzkumných a technologických organizací a průmyslu (např. Grenoble, Hamburk nebo Brno). Evropská platforma spolupráce mezi klastry⁶³ poskytuje jak přehled o specializaci a dopadu těchto klastrů v 201 evropských regionech, tak o programech EU, včetně činnosti sítě Enterprise Europe Network (EEN) usnadňujících kritická spojení s mezinárodními partnery a dodavatelskými řetězci, což odráží význam otevřenosti a obchodních partnerství pro ekonomiku EU⁶⁴. Komise rovněž zahájila iniciativu Společné mapování aktérů podporujících inovace⁶⁵ s cílem poskytnout komplexní mapování aktérů podporujících inovace a nejmodernějších podpůrných zařízení ve všech regionálních inovačních ekosystémech v celé Evropě.

Tato práce doplňuje financování Evropského inovačního a technologického institutu (EIT) a Evropských inovačních ekosystémů v rámci pilíře III programu Horizont Evropa „Inovativní Evropa“, který vytváří základy celoevropského inovačního ekosystému, jež propojuje regionální inovační ekosystémy v celé EU. Regionální inovační program (RIS) EIT se v celé Evropě zaměřuje na rozvoj inovačních ekosystémů v regionech s nízkou inovační výkonností a na propojení těchto ekosystémů s místními a regionálními strategiemi inteligentní specializace. Nový soubor projektů Evropských inovačních ekosystémů to doplní tím, že propojí dobře rozvinuté regionální inovační ekosystémy s méně rozvinutými ekosystémy a zajistí vzájemné obohacování.

Kromě toho Komise nadále vybízí k větší soudržnosti a lepším synergiím mezi politikami EU a mechanismy financování, které podporují inovace v podnicích na všech úrovních, včetně členských států v rámci nové agendy politiky Evropského výzkumného prostoru. Patří sem i plány průmyslových technologií, které se zaměřují na sladění investic do výzkumu a inovací na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni s cílem podpořit vývoj a zavádění inovativních technologií⁶⁶ a střediska EVP. Nástroj pro oživení a odolnost bude tento vývoj dále podporovat. Bude poskytnuta částka ve výši 44 miliard EUR (v cenách roku 2021)⁶⁷ ve formě půjček a grantů na řešení problémů jednotlivých zemí zjištěných v evropském semestru a na podporu ekologické a digitální transformace, která přispěje k odolnosti celého systému.

⁶² https://ec.europa.eu/growth/industry/strategy/interregional-partnerships_en#:~:text=Interregional%20partnerships%20The%20European%20Commission%20supports%20interregional%20partnerships,interregional%20cooperation%20to%20boost%20industrial%20competitiveness%20and%20innovation

⁶³ <https://clustercollaboration.eu/>

⁶⁴ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/february/tradoc_159438.pdf

⁶⁵ <https://joinup.ec.europa.eu/collection/cmisa>

⁶⁶ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/era-common-industrial-technologies-roadmaps_en

⁶⁷ Více než 44 miliard EUR z celkové částky bude určeno na podporu výzkumných a inovačních činností.

Mohly rovněž vzniknout nové modely spolupráce, mimo jiné prostřednictvím průmyslových aliancí⁶⁸, které sdružují širokou škálu partnerů v daném odvětví nebo hodnotovém řetězci, včetně zúčastněných stran z veřejného a soukromého sektoru, a významných projektů společného evropského zájmu⁶⁹, které umožňují komercializaci průlomových inovací spojujících úsilí více členských států EU na podporu průmyslové strategie EU v oblastech, jako jsou obnovitelné a nízkouhlíkové zdroje vodíku a mikroelektronika. Síť evropských center pro digitální inovace bude navíc ve všech regionech EU podporovat digitální inovace v malých a středních podnicích a veřejné správě tím, že doplní vnitrostátní a regionální strategie digitalizace s cílem pomoci podnikům inovovat a zvýšit jejich konkurenceschopnost s využitím digitálních technologií.

Navzdory těmto snahám zůstávají regionální rozdíly ve výkonnosti v oblasti výzkumu a inovací po celé EU výrazné a dále se prohlubují. Šíření inovací a zavádění průlomových technologií, a to i prostřednictvím meziregionálních vazeb, stále není optimální a existuje také nevyužitý potenciál regionálních inovačních ekosystémů, často soustředěných kolem vysokoškolského vzdělávání, výzkumných organizací nebo organizací odborné přípravy. Tyto organizace mohou být přínosem pro⁷⁰ průmyslová odvětví a globální hodnotové řetězce, ale je možné, že v současné době jim chybí motivace, zkušenosti a zdroje k aktivnějšímu zapojení, a to zejména v méně rozvinutých regionech.

Tento rozdíl ve výkonnosti inovací, který se odráží v poklesu hospodářského růstu, propojenosti a příjmů, spolu s rostoucí nerovností, oslabuje výkonnost inovačního ekosystému EU jako celku a brání soudržnosti v celé EU.

2.3.2 Stěžejní iniciativa zaměřená na urychlení a posílení inovací v evropských inovačních ekosystémech v celé EU a na řešení inovační propasti

Cílem této stěžejní iniciativy je urychlit inovace a uvolnit excelenci v celé EU prostřednictvím různých nástrojů. Zaměřuje se na vytvoření základu pro vznik propojených regionálních inovačních údolí v celé EU, zejména v regionech s nižší inovační výkonností, a to na základě strategických oblastí regionálního významu a specializace na podporu klíčových priorit EU.

Podpora propojených regionálních údolí pro deep tech inovace po celé EU

Tato akce se zaměří na posílení inovačních ekosystémů po celé EU, a to urychlením vývoje a zavádění inovací, včetně deep tech inovací. Sdružuje méně a více inovativní regiony s cílem řešit nejpálčivější výzvy, kterým EU čelí, a to snižování závislosti na fosilních palivech, zvyšování celosvětové potravinové bezpečnosti, zvládnutí digitální transformace (včetně kybernetické bezpečnosti), zlepšování zdravotní péče a dosažení oběhového hospodářství.

Akce bude zahájena do konce roku 2023 a bude v ní určeno až 100 regionů, které se zavázaly posílit koordinaci a usměrňování svých investic a politik v oblasti výzkumu a inovací na regionální úrovni. Očekává se, že tyto regiony upřednostní 3–4 **meziregionální inovační projekty**, a to i v oblasti deep tech inovací, které souvisejí s klíčovými prioritami EU. Bude

⁶⁸ [Průmyslové aliance \(europa.eu\)](https://europa.eu).

⁶⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_21_6245

⁷⁰ Jak je uvedeno v příručce HESS ([JRC125293](https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/125293)).

vycházet ze **strategií pro inteligentní specializaci** a případně z účasti na partnerstvích pro regionální inovace⁷¹, což je pilotní projekt zahrnující 74 území EU (včetně 63 regionů – NUTS2), který zahájila Evropská komise a Evropský výbor regionů v dubnu 2022.

Aby bylo možné tyto investice zužitkovat a maximalizovat jejich dopad, bude Komise podporovat úsilí o to, aby se rozmanitost území EU stala silnou stránkou tím, že se využijí specifické přednosti každého regionu, čímž se usnadní spolupráce při vytváření nových hodnotových řetězců EU. Regiony s podobnými oblastmi specializace a doplňkovými schopnostmi, jakož i s různou úrovní inovační výkonnosti, tak budou moci spolupracovat a realizovat společné inovační projekty zaměřené na priority EU.

Díky financování ve výši 100 milionů EUR z programu Horizont Evropa a 70 milionů EUR z Nástroje pro meziregionální inovační investice (I3) v rámci fondu EFRR bude poskytnuta podpora na činnosti meziregionální spolupráce zahrnující spolupráci mezi alespoň jedním méně inovativním a dalším, více inovativním regionem. K podporovaným akcím by mohlo patřit uvádění výsledků výzkumu na trh, podpora podniků při rozšiřování jejich nápadů, jakož i zavádění a předvádění deep tech technologií v reálném prostředí a u koncových uživatelů, přístup k přeshraniční infrastruktuře a odborným znalostem, vzájemná výměna pracovníků, odborná příprava a rozvoj kvalifikace a tvorba norem a předpisů prostřednictvím pískovišť a zkušebních zařízení. Úspěšní žadatelé v rámci společných výzev programu Horizont a Nástroje pro meziregionální inovační investice (I3) budou rovněž uznáni jako „**regionální inovační údolí**“.

Očekává se, že regionální inovační údolí využijí podpory dostupné prostřednictvím jejich vnitrostátních a regionálních programů EFRR, aby maximalizovaly svůj příspěvek k meziregionálním činnostem a měly z nich prospěch. Odhaduje se, že nejméně 10 miliard EUR, které mají členské státy k dispozici v rámci strategií pro inteligentní specializaci, bude nasměřováno na regionální inovace, včetně deep tech inovací, které souvisejí s prioritami EU.

Tato akce zohlední stávající úsilí zaměřené na posílení a propojení průmyslových a regionálních inovačních ekosystémů. Patří sem I3 v rámci politiky soudržnosti; Iniciativa Startup Villages⁷² jako součást politiky Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti⁷³; euroklastry⁷⁴ v rámci Programu pro jednotný trh a program Horizont Evropa, včetně evropských inovačních ekosystémů, Startup Europe, rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru, misí a práce znalostních a inovačních společenství IET a RIS.

Synergie mezi programy politiky soudržnosti a programem Horizont Evropa

Aby bylo možné dosáhnout větší synergie mezi politikou soudržnosti a programem Horizont Evropa v průběhu programového období 2021–2027, zveřejní Komise **metodický dokument**⁷⁵, který nastíní komplementaritu mezi příslušnými nástroji financování. Podporí se tak řídicí

⁷¹ <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/pri>

⁷² <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/en/w/the-european-startup-village-forum-call-for-pledges>

⁷³ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/long-term-vision-rural-areas_en#documents

⁷⁴ <https://clustercollaboration.eu/tags/joint-cluster-initiatives#:~:text=To%20implement%20the%20E2%80%A4updated%20EU%20Industrial%20Strategy%2C%20the%20European,the%20transition%20to%20a%20green%20and%20digital%20economy>

⁷⁵ Sdělení Komise o synergiích mezi programy Horizont Evropa a EFRR (2022).

orgány programů politiky soudržnosti, národní kontaktní místa programu Horizont Evropa a předkladatelé projektů při lepším využívání příležitosti k podpoře inovací ve všech regionech prostřednictvím integrovaného využívání těchto klíčových nástrojů EU s cílem usnadnit zavádění a využívání pokročilých technologií financovaných z výzkumných a inovačních programů, a tím zvýšit jejich dopad. O tyto synergie se bude usilovat i jinde, mimo jiné prostřednictvím Inovačního fondu EU v rámci systému EU pro obchodování s emisemi⁷⁶, který podpoří demonstrace inovativních nízkouhlíkových technologií a přechod na klimatickou neutralitu.

Ekosystémy specifické pro danou oblast

V rámci plánu REPowerEU se Evropská komise zavázala podpořit průlomové inovace v oblasti obnovitelného a nízkouhlíkového vodíku, který je klíčovou technologií pro odstranění závislosti na fosilních palivech. Díky dotaci 200 milionů EUR z programu Horizont Evropa se počet **vodíkových údolí** v EU od čtvrtého čtvrtletí roku 2022 zdvojnásobí a do roku 2025 dosáhne počtu 50. Budou zahrnovat několik vodíkových aplikací a spojí se do integrovaného regionálního ekosystému, který bude pokrývat celý hodnotový řetězec a přizpůsobí se regionálním požadavkům. Stávající vodíková údolí zřízená v EU budou rovněž vzájemně propojena, aby se urychlilo zavádění vodíkového hospodářství v EU, a to za pomoci finančních prostředků z Nástroje pro propojení Evropy.

Dále prostřednictvím navrhovaného **evropského aktu o čípech** budou přijata opatření na posílení konkurenceschopnosti a odolnosti Evropy v oblasti polovodičových technologií a aplikací. Pomůže to podpořit souběžnou digitální a ekologickou transformaci a posílit vedoucí postavení Evropy v oblasti technologií, a tím i ambice na otevřenou strategickou autonomii v této oblasti. Investice do nové generace technologií budou zahrnovat podporu celoevropského přístupu k návrhovým nástrojům a pilotním linkám pro tvorbu prototypů, testování a experimentování. Politické ambice aktu o čípech podpoří celkově více než 43 miliard EUR investic v období do roku 2030, přičemž tyto investice do značné míry doplní dlouhodobé soukromé investice.

Významné projekty společného evropského zájmu

Komise bude i nadále aktivně podporovat spolupráci členských států při realizaci přeshraničních **významných projektů společného evropského zájmu** v rámci státní podpory s cílem umožnit rozsáhlé investice na podporu průlomových inovací v klíčových odvětvích a překonat selhání trhu po celé EU, včetně méně rozvinutých regionů.

Dosud umožnily významné investice do výzkumu a inovací, jakož i do podpory prvního průmyslového nasazení nových bateriových technologií, dva významné projekty společného evropského zájmu v hodnotovém řetězci baterií⁷⁷. Více než 6 miliard EUR z prostředků členských států uvolní dalších 14 miliard EUR soukromých investic. Pokračovat bude rovněž druhý významný projekt společného evropského zájmu v oblasti mikroelektroniky⁷⁸, který bude stavět na úspěchu prvního projektu⁷⁹, přičemž Komise bude aktivně podporovat probíhající úsilí

⁷⁶ [Inovační fond \(europa.eu\)](https://europa.eu).

⁷⁷ [Baterie jako významný projekt společného evropského zájmu \(ipcei-batteries.eu\)](https://europa.eu).

⁷⁸ [Významný projekt společného evropského zájmu v oblasti mikroelektroniky – významný krok k odolnějšímu dodavatelskému řetězci čipů v EU | Evropská komise \(europa.eu\)](https://europa.eu).

⁷⁹ <https://www.ipcei-me.eu/>

členských států při navrhování významného projektu společného evropského zájmu v oblasti zdraví, cloudové infrastruktury a služeb a vodíkových technologií a systémů s cílem dokončit hodnocení prvního významného projektu společného evropského zájmu v oblasti obnovitelného a nízkouhlíkového vodíku do léta roku 2022. V rámci plánu REPowerEU bude Komise dále podporovat úsilí členských států o sdružování zdrojů zaměřených na průlomové technologie a inovace v hodnotových řetězcích solární a větrné energie a tepelných čerpadel.

Innospace

Komise zřídí otevřenou platformu **Innospace** založenou na umělé inteligenci, která podpoří šíření myšlenek a přístup k výsledkům výzkumu, zdůrazní poptávku a nabídku v oblasti inovativních řešení a propojí zúčastněné strany, aby usnadnila jejich spolupráci. Všem zúčastněným stranám poskytne informace o inovačních výzvách a příležitostech (technologické a tržní trendy, duševní vlastnictví, poptávka atd.) a usnadní určování funkcí, služeb a možností financování, ať už veřejných nebo soukromých, za účelem podpory převádění myšlenek do činností a projektů.

Dále nová akce „**EIC ScaleUp 100**“⁸⁰ určí kohortu sta startupů z oblasti deep tech s potenciálem rozšířit se na globální lídry nebo potenciální jednorozčce⁸¹ z portfolia ERI a dalších programů EU. Do poloviny roku 2023 začnou tyto společnosti dostávat zvýšenou podporu pro rozvoj své strategie a vedení týmu, ochranu duševního vlastnictví, navázání kontaktů se strategickými investory a partnery, mezinárodní expanzi a získání vazeb na podporu rozšíření na vnitrostátní úrovni. Kromě přímé podpory podniků bude tato iniciativa také sloužit ke sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy a v celoevropských sítích

2.4 Talenty v oblasti deep tech technologií

2.4.1 Výzvy

Inovace závisí na úspěšné výchově, získávání a udržení talentovaných lidí a jejich rozmanité kvalifikaci. Vysoce kvalitní vzdělání a atraktivní pracovní podmínky jsou proto klíčem k přilákání a zajištění přílivu vysoce kvalifikovaných a talentovaných osob, které mohou přispět k dosažení širších politických priorit, včetně souběžné transformace a konkurenční výhody ve strategických hodnotových řetězcích.

Klíčovou roli při zlepšování evropské konkurenceschopnosti v oblasti vysokoškolského vzdělávání, při posilování spolupráce a mobility v rámci Evropy a při podněcování světových talentů k přesunu do Evropy sehrály k dnešnímu dni boloňský proces⁸² a lisabonský proces⁸³. Návrhy v rámci ERA, Evropského prostoru vzdělávání, agendy dovedností⁸⁴, Evropské strategie pro univerzity, a balíčku opatření týkajících se získávání kvalifikovaných a talentovaných lidí⁸⁵ spolu s programy EU, jako jsou Evropský sociální fond plus, akce „Marie Curie-Sklodowska“ (MSCA), Erasmus+ a Erasmus pro mladé podnikatele rovněž hrají významnou roli při rozvoji, získávání a udržení kvalifikace.

⁸⁰ [EIC Work Programme 2022](#) (Pracovní program ERI 2022) – s. 113.

⁸¹ Společnost s hodnotou přesahující 1 miliardu EUR.

⁸² <http://www.ehea.info/>

⁸³ <https://www.coe.int/en/web/higher-education-and-research/lisbon-recognition-convention>

⁸⁴ [Evropská agenda dovedností – Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování – Evropská komise \(europa.eu\)](#).

⁸⁵ [Kvalifikace a talent | Evropská komise \(europa.eu\)](#).

Nová Evropská strategie pro univerzity obsahuje opatření, která mají z vysokoškolských institucí učinit motor regionálních inovací, mimo jiné prostřednictvím veletrhu talentů, jehož cílem je propojit studenty a startupy, program na podporu vytváření inkubátorů na evropských vysokých školách a novou iniciativu „inovátoři ve škole“. Stejně tak s ohledem na význam odborného vzdělávání a přípravy poskytují centra excelence odborného vzdělávání⁸⁶ vysoce kvalitní podporu inovací v celé EU a v regionech, a to i prostřednictvím služeb, jako jsou klastry a podnikatelské inkubátory pro startupy, spolu s podnikatelskými iniciativami pro účastníky.

Institut EIT vytvořil největší síť inovačních partnerů (2 900 partnerů) se zvláštním zaměřením na vzdělávací kurzy, které kombinují technické a podnikatelské dovednosti, a také na služby zakládání a urychlení startupů s poskytováním kapitálových investic pro startupy. Strukturovaný dialog o digitálním vzdělávání a dovednostech zahájený v říjnu 2021 v návaznosti na projev předsedkyně von der Leyenové o stavu Unie podpoří také členské státy v jejich úsilí o dosažení cíle digitální dekády v oblasti dovedností. Přispěje k určení stávajících nedostatků na vnitrostátní úrovni a podpoří úspěšné přístupy ke zlepšení digitálních dovedností a souvisejícího vzdělávání.

Kromě toho nyní několik členských států zavedlo „startupová víza“ a v roce 2021 podepsalo 26 zemí (24 členských států EU spolu s Islandem) prohlášení o standardu EU pro startupy⁸⁷, které podporuje politiky, jež budou zvýhodňovat startupy a usnadňovat přístup k talentům, včetně mezinárodních talentů.

Nicméně se zdá, že EU celosvětový závod o talenty prohrává⁸⁸. Kvalifikovaní výzkumní pracovníci a potenciální akademičtí pracovníci se stěhují z EU do USA, přičemž EU je méně úspěšná než ostatní země OECD, například USA, Kanada a Austrálie, pokud jde o přilákání globálních talentů v raných fázích kariéry, včetně doktorského studia. Přístupu k talentům brání také strukturální překážky a přetrvávající předsudky, což vede k nedostatečné rozmanitosti v jednotlivých oborech STEM: ženy tvoří 22,4 % absolventů doktorského studia v oblasti informačních a komunikačních technologií a 29,4 % v oblasti strojírenství, výroby a stavebnictví.

Souběžně s tím se v důsledku demografických změn snižuje počet obyvatel EU v produktivním věku a předvídatelné změny na trhu práce ukazují na pravděpodobnost rostoucího nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a na jejich budoucí nedostatek. K dispozici je například relativně vysoký podíl odborníků s dovednostmi v oblasti pokročilých výrobních technologií a průmyslových biotechnologií v EU-27, ale ve srovnání s USA je patrný rozdíl v oblasti umělé inteligence a kybernetické bezpečnosti⁸⁹.

Vysoká koncentrace talentů v členských státech EU tyto nedostatky ještě zvýrazní. Ze zpráv HEInnovate z jednotlivých zemí⁹⁰ vyplývá, že nejinovativnější a nejpodnikavější vysokoškolské instituce jsou soustředěny v hlavních městech, což má za následek nepoměr mezi potřebami

⁸⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501>

⁸⁷ <https://startupnationsstandard.eu/>

⁸⁸ Khan, J. (2021). European academic brain drain: A meta-synthesis (Únik evropských akademických mozků: metasyntéza), *European Journal of Education*, 56(2), s. 265.

⁸⁹ Pokročilé technologie pro průmysl – [Final Report, report on technology trends and technology adoption](#) (Závěrečná zpráva, zpráva o technologických trendech a zavádění technologií), červenec 2021.

⁹⁰ HEInnovate: Encouraging entrepreneurship through higher education (HEInnovate: podpora podnikání prostřednictvím vysokoškolského vzdělávání) – OECD.

ekonomiky a dostupností talentů. Regiony s potenciálem pro rozvoj technologií, které jsou pro ekologickou transformaci zásadní, jako například obnovitelné zdroje energie, jsou často vzdáleny od regionů s přechodnými průmyslovými odvětvími, jako je těžba uhlí⁹¹.

Spolupráce mezi univerzitami a průmyslem je spolu se spoluprací s výzkumnými a technologickými infrastrukturami klíčovým kanálem pro vytváření, zhodnocování a šíření nových znalostí. Důkazy nicméně poukazují na různou míru využívání podpory meziodvětvové mobility, přestože se stále více uznává její hodnota. Ve vysokoškolském vzdělávání, výzkumné a technologické infrastruktuře a vzdělávacích institucích, zejména v méně inovativních regionech, v současné době chybí motivace, zkušenosti a zdroje nezbytné pro účinnější spolupráci s regionálními a mezinárodními partnery v průmyslu. Podnikatelské sítě a odborná příprava, které jsou nezbytné pro budování kapacit a získávání zkušeností při určování příležitostí a komercializaci inovačních návrhů, nejsou rovněž dostupné stejnou měrou, přičemž inovační ekosystém EU neodráží bohatou rozmanitost jejího obyvatelstva.

Dále i přes účinný systém akciových opcí⁹² pro startupy, který má přilákat talenty a prokázat svou hodnotu, zůstává úroveň vlastnictví podniků zaměstnanci v celé EU nízká⁹³. Neexistující režim vlastnictví podniků zaměstnanci, který by byl příznivý pro inovace, brání startupům v EU soutěžit o talenty s velkými technologickými.

2.4.2 Stěžejní iniciativa v oblasti podpory, přilákání a udržení talentů v oblasti deep tech technologií

Vzhledem k tomu, že přilákání a udržení talentů v EU představuje značný problém, zaměřuje se tato stěžejní iniciativa na posílení úsilí EU prostřednictvím činností, které zajistí rozvoj a příliv nezbytných talentů v oblasti deep tech technologií v rámci EU a do EU.

Talenty v oblasti deep tech technologií

EIT bude pokračovat v iniciativě zaměřené na **jeden milion talentů v oblasti deep tech technologií** během tří let ve všech členských státech. EIT bude aktualizovat a rozšiřovat své programy rozvoje talentů a dovedností na základě potřeb oborů deep tech technologií, od nových materiálů a syntetické biologie až po čisté technologie. Rozvíjející se podniky budou spolu s dalšími zástupci průmyslu poskytovat informace o vzdělávacích programech a zajišťovat, aby odpovídaly měnícím se potřebám trhu práce v příslušných technologických oblastech.

Ve třetím čtvrtletí roku 2023 zahájí ERI a EIT také **program pro stážisty v oblasti inovací**, který do roku 2024 umožní více než 600 výzkumným pracovníkům a studentům a absolventům EIT získat zkušenosti v oblasti inovací. Stážisté budou získávat pracovní zkušenosti v úspěšných společnostech podporovaných ze strany ERI a EIT, přičemž jednotlivé stáže se budou řídit potřebami výzkumných pracovníků a souvisejících společností.

⁹¹ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news/eu-coal-peat-and-oil-shale-regions-updated-analysis-challenges-ahead-2021-03-16_en

⁹² Estonsko, Lotyšsko, Litva, Francie, Portugalsko, Itálie, Polsko, Švédsko a Irsko již zavedly politiky na podporu využívání akciových opcí i pro startupy. (zdroj: Rewarding Talent - A guide to stock options for European entrepreneurs (Odměňování talentů – průvodce akciovými opcemi pro evropské podnikatele, Index Venture 2021), Index Venture 2021)

⁹³ V roce 2016 byla v USA přibližně poloviční. Přestože se od té doby zvýšila, zůstává relativně nízká.

Komise rovněž poskytne prostřednictvím programu Digitální Evropa další podporu v oblasti vzdělávání vysokoškolským institucím, včetně evropských sdružení univerzit, podnikům a výzkumným a inovačním střediskům. Bude zahrnovat vzdělávání odborníků v oborech, jako je datová věda, umělá inteligence, kybernetická bezpečnost a kvantová technologie s cílem podpořit budoucí zavádění těchto technologií ve všech hospodářských odvětvích.

Kromě toho Komise ve spolupráci se zúčastněnými členskými státy a zúčastněnými stranami navrhne vytvoření rezervoáru talentů EU, který bude spuštěn do poloviny roku 2023⁹⁴. Půjde o celoevropskou platformu, která pomůže evropským podnikům, včetně začínajících podniků, nalézt talenty, které nejsou schopny najít na trhu práce v EU. Tím se zvýší mobilita kvalifikovaných osob do Evropy a v rámci Evropy prostřednictvím mezinárodního náboru a podpory zprostředkování zaměstnavatelů z EU a kvalifikovaných státních příslušníků zemí mimo EU, kteří chtějí legálně pracovat v EU a přestěhovat se do ní. Směrnice pro studenty a výzkumné pracovníky⁹⁵ a revidovaná směrnice EU o modré kartě⁹⁶, která má být provedena do 18. listopadu 2023, rovněž nabídnou legální způsoby k přilákání vysoce kvalifikovaných pracovníků, výzkumných pracovníků a studentů ze zemí mimo EU a usnadní jejich mobilitu v rámci EU. V souladu s návrhem o kvalifikovaných a talentovaných pracovnících Komise dále obnoví diskuse s členskými státy a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami s cílem posoudit rozsah dalších opatření na úrovni EU zaměřených na přijímání podnikatelů a zakladatelů startupů ze třetích zemí.

Akciové opce

Komise zřídí **v rámci fóra ERI pracovní skupinu pro akciové opce**, která bude zkoumat přístupy k řešení administrativních překážek, jež v současné době omezují využívání zaměstnaneckých akciových opcí v celé EU. Fórum v první řadě umožní Komisi a členským státům vyměňovat si informace a sdílet osvědčené postupy s cílem usnadnit koordinovaný přístup v celé EU.

Ženy v čele deep tech inovací

Program pro podnikání a vedoucí postavení žen podpoří technologické startupy v rané fázi, mimo jiné prostřednictvím rozšířené výzvy „WomenTech EU“⁹⁷. Promítne se to do dalších iniciativ EU, jako je „Women4Cyber“⁹⁸, a případně do vnitrostátních akceleračních programů, které mají urychlit růst společností vedených ženami. Spolupráce mezi ERI a EIT na podpoře podnikatelek bude posílena otevřením programu ERI pro ženy v čele startupů z oblasti deep tech z institutu EIT. Doplnkové aktivity budou zahrnovat příležitosti k navázání kontaktů a propojení příjemkyň z různých iniciativ; vybavení dívek a žen podnikatelskými a digitálními kompetencemi prostřednictvím cílených akcí, jako jsou festivaly podnikání, přírodních věd, technologií, inženýrství, umění a matematiky, a také prostřednictvím programů mentoringu,

⁹⁴ Součást balíčku politik „Kvalifikace a talent“, který Komise přijala v dubnu 2022.

⁹⁵ Směrnice (EU) 2016/801.

⁹⁶ Směrnice (EU) 2021/1883 s lhůtou pro provedení do 18. listopadu 2023, kterou se zrušuje směrnice Rady 2009/50/ES.

⁹⁷ https://eic.ec.europa.eu/news/eu-launches-women-techeu-pilot-put-women-forefront-deep-tech-2021-07-13_en

⁹⁸ [Komise spouští Women4Cyber, registr talentů v oblasti kybernetické bezpečnosti | Formování digitální budoucnosti Evropy \(europa.eu\).](https://eic.ec.europa.eu/news/eu-launches-women-techeu-pilot-put-women-forefront-deep-tech-2021-07-13_en)

odborné přípravy a podpory⁹⁹, a podporu zakládání a rozvoje sociálních startupů vedených ženami, a to prostřednictvím co nejlepšího využití opatření obsažených v evropském akčním plánu pro sociální ekonomiku¹⁰⁰.

Podpora podnikatelské a inovační kultury

Komise vytvoří **společenství pro vzájemné učení a hodnocení inovační politiky a praxe**. Ve spolupráci s OECD se propojí vysokoškolské instituce, včetně nové evropské sítě inovativních vysokoškolských institucí, veřejní činitelé a klíčové zúčastněné strany, aby podnítily přijetí politik a postupů, které posílí přínos vysokoškolských institucí k inovacím v komunitách, jimž slouží. Každoroční summit o vzdělávání a inovacích posílí toto úsilí tím, že propojí vysokoškolské instituce, společnosti a podnikatele v oblasti deep tech technologií, aby podpořili spolupráci a inspirovali širší vzdělávací, výzkumnou a inovační komunitu k podpoře podnikatelské a inovační kultury v Evropě.

Komise bude rovněž pokračovat v podpoře mladých podnikatelů prostřednictvím **projektu EIT „Girls go circular“**¹⁰¹, a rozšíří jej tak, aby zahrnoval účastnice ze všech členských států EU a vybavil více než 40 000 studentek digitálními a podnikatelskými dovednostmi.

Od roku 2023 navíc **program Aliance pro inovace Erasmus+**¹⁰² **podpoří rozvoj podnikatelských kvalifikací se zvláštním zaměřením na dovednosti v oblasti deep tech technologií**. Tento krok podpoří a doplní rozvoj inkubátorů v rámci vysokoškolských institucí v úzké spolupráci s podnikatelským sektorem, který pomůže studentům realizovat jejich podnikatelské nápady, jak bylo oznámeno v Evropské strategii pro univerzity.

Komise bude rovněž podporovat vytváření společenství odborníků, včetně evropských sdružení univerzit, s cílem zlepšit spolupráci mezi průmyslem, akademickou obcí a výzkumnými organizacemi a pomoci sladit nabídku znalostí s požadavky průmyslu na inovace.

2.5 Zlepšení rámce pro tvorbu inovační politiky

2.5.1 Výzvy

Účinné inovační politiky musí být založeny na přesném monitorování a hodnocení. Politiky na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni musí držet krok s měnící se povahou inovací.

V současné době není prostředí tvorby inovační politiky jednotné; liší se totiž různými definicemi ve vztahu ke klíčové terminologii a často k údajům souvisejícím s politikou, které je obtížné porovnat. Pro osoby s rozhodovací pravomocí na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni je proto obtížné získat společný pohled na současný stav inovací a na různé složky a trendy inovací

⁹⁹ Jsou organizovány v devatenácti členských státech EU s cílem zvýšit kompetence žen a dívek, mimo jiné prostřednictvím online komunit pro podnikání, přírodní vědy, technologie, inženýrství, umění a matematiku, což umožní učení a propojení s kolegy a koleyněmi online.

¹⁰⁰ [Akční plán pro sociální ekonomiku – Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování – Evropská komise \(europa.eu\)](#).

¹⁰¹ [Girls Go Circular | Digitální a podnikatelské dovednosti pro oběhové hospodářství \(eit-girlsgocircular.eu\)](#).

¹⁰² Aliance pro inovace Erasmus+ podporují inovační kapacitu Evropy prostřednictvím spolupráce a toku znalostí mezi vysokoškolským vzděláváním, odborným vzděláváním a přípravou (počáteční i pokračující) a širším socioekonomickým prostředím.

v EU. Cílem této stěžejní iniciativy je tyto politické výzvy řešit a posílit podporu kapacit pro členské státy, které potřebují zlepšit svůj přístup k tvorbě politik.

2.5.2 Stěžejní iniciativa na zlepšení nástrojů tvorby politik

Tato stěžejní iniciativa se zaměřuje na vývoj a využívání spolehlivých a srovnatelných souborů dat a společné taxonomie údajů, které mohou být podkladem pro politiky na všech úrovních v EU a pro politickou podporu členských států.

Politika založená na datech

V prvním čtvrtletí roku 2023 Komise vypracuje **průzkumnou zprávu o definicích týkajících se startupů, rozvíjejících se podniků a deep tech inovací**. Následná pilotní studie vytvoří soubor ukazatelů pro startupy, rozvíjející se podniky a deep tech inovace, který může pomoci analyzovat a modelovat politiky inovačního ekosystému na regionální, vnitrostátní a evropské úrovni. Evropský srovnávací přehled inovací bude odpovídajícím způsobem aktualizován.

Podpora členských států

Komise bude **podporovat členské státy a regiony při navrhování a provádění lepších inovačních politik prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu** jako součásti nového nástroje Next Generation EU¹⁰³. Poskytne nezbytnou podporu, kam může například patřit shromažďování údajů pro informované vytváření politik, budování kapacit pro pracovníky v oblasti veřejných zakázek, poskytování regulačního poradenství a využívání regulačních pískovišť.

Komise rovněž posílí svůj nástroj na podporu politik v rámci programu Horizont, aby poskytla praktickou podporu při navrhování, provádění a hodnocení reforem, které zvyšují kvalitu investic, politik a systémů v oblasti výzkumu a inovací v členských státech.

Koordinační politika

Komise v roce 2022 **posílí úlohu fóra Evropské rady pro inovace**¹⁰⁴, čímžlepší výměnu osvědčených postupů a koordinaci vnitrostátních iniciativ v oblasti inovační politiky. Politické směry fóra budou v souladu s Paktem pro výzkum a inovace¹⁰⁵ a budou se podílet na práci správy EVP a Výboru pro Evropský výzkumný prostor a inovace, který plní úlohu společného poradního výboru pro strategickou politiku na vysoké úrovni a poskytuje včasné poradenství Radě, Komisi a členským státům v otázkách strategické politiky v oblasti výzkumu a inovací.

3. ZÁVĚRY

Pokud Evropa vyvine společné úsilí, které využije její rozmanité talenty, intelektuální aktiva a průmyslové kapacity, může se v současné vlně deep tech inovací stát světovým lídrem. Členské

¹⁰³ https://europa.eu/next-generation-eu/index_cs

¹⁰⁴ <https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/strategy/support-policy-making/shaping-eu-research-and-innovation-policy/building-european-innovation-ecosystem/eic-forum>

¹⁰⁵ Návrh doporučení Rady o Paktu pro výzkum a inovace v Evropě (2021).

státy a zejména regiony se vybízí, aby na základě těchto návrhů spolupracovaly s Komisí a zúčastněnými stranami na mobilizaci investic, zajištění příznivých rámcových podmínek a provádění zásadních reforem.

Komise bude do roku 2024 sledovat pokrok a dopad opatření uvedených v tomto sdělení a podávat o nich zprávy v úzké spolupráci se zástupci členských států v rámci fóra Evropské rady pro inovace.

Seznam akcí ve sdělení

Název (stěžejní iniciativa – akce)	Časový rámec
Stěžejní iniciativa: Financování pro rozvíjející se podniky v oblasti deep tech	
1. Směrnice o snížení zvýhodnění dluhového financování na základě slevy na dani z příjmu právnických osob (DEBRA), návrh Komise	2. čtvrtletí 2022
2. Akt o uvádění na burzu, návrh Komise	4. čtvrtletí 2022
3. Rozšíření mechanismu evropského opatření pro navýšení rizikového kapitálu (ESCALAR)	2023
4. ERI WP 2022 Pilotní evropský inovační genderový index a index diverzity	1. čtvrtletí 2023
5. Program EIT „Women2Invest“	4. čtvrtletí 2022
Stěžejní iniciativa: Umožnění deep tech inovací prostřednictvím experimentálních prostor a veřejných zakázek	
6. Pokyny k regulačním pískovištím	2. čtvrtletí 2023
7. Otevřené zkušební zařízení v oblasti obnovitelného vodíku	1. čtvrtletí 2024
8. Spuštění zkušebních a experimentálních zařízení pro testování inovací v oblasti umělé inteligence	2023
9. Revidovaný rámec státní podpory pro výzkum, vývoj a inovace	4. čtvrtletí 2022
10. Spuštění poradenské služby odborníků na veřejné zakázky v oblasti inovací	1. čtvrtletí 2024
Stěžejní iniciativa: Urychlení a posílení inovací v evropských inovačních ekosystémech po celé EU a řešení inovační propasti	
11. Vytvoření a propojení regionálních údolí v oblasti deep tech inovací	3. čtvrtletí 2023
12. Oznámení Komise o synergiích mezi programem Horizont Evropa a Evropským fondem pro regionální rozvoj	3. čtvrtletí 2022
13. Zdvojnásobení počtu vodíkových údolí v EU	2025
14. Založení „Innospace“ – jednotného kontaktního místa pro aktéry v oblasti inovačních ekosystémů	2023
15. Spuštění akce „Scaleup 100“	1. čtvrtletí 2023
Stěžejní iniciativa: Podpora, přilákání a udržení talentů v oblasti deep tech technologií	
16. Zahájení iniciativy EIT pro talentované pracovníky v oblasti deep tech technologií	4. čtvrtletí 2022
17. Spuštění programu pro stážisty v oblasti inovací	3. čtvrtletí 2023
18. Spuštění rezervoáru talentů EU, který pomůže podnikům, včetně začínajících podniků, nalézt talenty ze zemí mimo EU	3. čtvrtletí 2023

19. Zavedení programu pro podnikání a vedoucí postavení žen	2. čtvrtletí 2023
20. Výměna osvědčených postupů v oblasti akciových opcí pro zaměstnance startupů	4. čtvrtletí 2022
21. Komunita pro vzdělávání a inovace	4. čtvrtletí 2022
22. Spuštění programu Aliance pro inovace Erasmus+	2. čtvrtletí 2023
23. Vyhlášení výzvy Digitální Evropa pro vzdělávání odborníků v oborech zaměřených na budoucnost	3. čtvrtletí 2022
Stěžejní iniciativa: zlepšení nástrojů tvorby politik	
24. Zpráva o definicích týkajících se startupů, rozvíjejících se podniků a deep tech inovací	1. čtvrtletí 2023
25. Posílení úlohy fóra Evropské rady pro inovace	4. čtvrtletí 2022